

דנ"פ 12224-03-25 - חמזה מוחמד דחלה נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

דנ"פ 12224-03-25

לפני: כבוד הנשיא יצחק עמית

המבקשים: 1. חמזה מוחמד דחלה
2. נאיף דחלה דחלה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל
בקשה לקיום דיון נוסף בפסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 23486-12-24 מיום 20.2.2025 שניתן על ידי כב' השופטים י' אלרון, א' שטיין ו-ח' כבוב.

בשם המבקשים:

החלטה

לפניי בקשה לקיים דיון נוסף בפסק דינו של בית המשפט העליון בעפ"ג 23486-12-24 מיום 20.2.2025 (כב' השופטים י' אלרון, א' שטיין ו-ח' כבוב).

1. הרקע לעניינינו פורט בהרחבה בפסק הדין נושא הבקשה לדיון נוסף, ומשכך אדרש אך לעיקרי העובדות שנחוצות לצורך הכרעה בבקשה שלפניי. בשנת 2023 הוגש נגד המבקשים ונאשמים אחרים כתב אישום, שבמסגרתו יוחסו למבקשים מספר עבירות שונות שעניינן, בעיקרם של דברים, סחיטה באיומים וגביית "דמי חסות". לאחר הגשת כתב האישום, הצדדים קיימו הליך גישור ובמהלכו הגיעו להסדר טיעון. בהמשך לכך, המבקשים הורשעו על פי הודאותיהם בביצוע עבירות כמפורט בכתב האישום המתוקן. ביום 12.11.2024 בית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת גזר על המבקש 1 עונש של 36 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית; וגזר על המבקש 2 עונש של 31 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. כמו כן, בהסכמת הצדדים, בית המשפט המחוזי חייב את כל אחד מהמבקשים בתשלום 40,000 ש"ח לאחד מנפגעי העבירה.

2. המשיבה ערערה על גזר הדין וביום 20.2.2025 התקבל ערעורה פה אחד בפסק הדין נושא

הבקשה (השופט י' אלרון בהסכמת השופטים א' שטיין וח' כבוב). השופט אלרון הדגיש בפתח הדברים את הכלל שלפיו ערכאת הערעור לא תיטה להתערב בעונש שגזרה הערכאה הדיונית, אלא במקרים שבהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית ובולטת. בתוך כך, צוין כי בנסיבות העניין, גזר הדין שניתן בעניינם של המבקשים מצדיק את התערבות ערכאת הערעור משהוא מקל עם המבקשים "באופן חריג וקיצוני" (פסקה 8 לפסק הדין). זאת, כך הובהר, אף בשים לב לעובדה שהמבקשים הורשעו על פי הודאותיהם בהתאם להסדר טיעון שגובש במסגרת הליך גישור. נקבע, בין היתר, כי בשים לב לריבוי ולחומרת העבירות שבהן הורשעו המבקשים; למדיניות הענישה הנוהגת; למגמת ההחמרה בענישה בעבירות הסחיטה באיומים שמתבצעות על מנת לגבות "דמי חסות"; וכן לעברם הפלילי של המבקשים ולשיקולי הרתעת הרבים - מתחם העונש שקבע בית המשפט המחוזי בעניינם של המבקשים אינו הולם. השופט אלרון קבע כי במקרים חמורים שעניינם בגביית "דמי חסות", ראוי שייגזרו עונשי מאסר בפועל לתקופה של עד עשר שנים. בנסיבות העניין, כך נקבע, ומשערכאת הערעור לא נוהגת למצות את הדין, עונשו של המבקש 1 הועמד על שבע שנות מאסר בפועל; ועונשו של המבקש 2 הועמד על שש שנות מאסר בפועל.

3. מכאן הבקשה שלפניי, במסגרתה טוענים המבקשים כי בפסק הדין נקבעה הלכה חדשה בנוגע למידת התערבות ערכאת הערעור בגזרי דין שניתנו בעקבות הסדרי טיעון שגובשו במסגרת הליכי גישור. נטען כי בית משפט זה קבע בע"פ 15768-09-24 מדינת ישראל נ' ערטול (13.11.2024) (להלן: עניין ערטול) כי בנסיבות כאמור, ערכאת הערעור לא תיטה להתערב בקולת העונש ולכלל הפחות, התערבותה תהא מתונה. לשיטת המבקשים, מכיוון שבנסיבות עניינם גובש הסדר טיעון בהליך גישור, לא היה מקום להחמיר בעונשם בניגוד להלכה שלטענתם נקבעה בעניין ערטול. עוד טוענים המבקשים, כי פסק הדין עלול להרתיע נאשמים מלנהל הליכי גישור ובכך לפגוע ביתרונות מוסד הגישור בהליך הפלילי. לבסוף, המבקשים טוענים כי פסק הדין עומד בניגוד לכלל שלפיו ערכאת הערעור נמנעת מלמצות את הדין ולכלל שלפיו יש לשנות ממדיניות הענישה הנוהגת באופן מדורג.

4. לאחר שעיינתי בבקשה על צרופותיה, הגעתי למסקנה כי דינה להידחות. כידוע, הדין הנוסף הוא הליך חריג ונדיר השמור למצבים שבהם נפסקת הלכה אשר עומדת בסתירה להלכה קודמת של בית המשפט העליון, או שמפאת חשיבותה, קשיותה או חדישותה של ההלכה, מוצדק לקיים בה דיון נוסף (סעיף 30(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984; דנ"פ 66505-09-24 חורי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (27.9.2024); דנ"פ 4643/24 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (15.7.2024)). איני סבור כי המקרה דנן נמנה על אותם מקרים חריגים ונדירים.

5. עיון בפסק הדין נושא הבקשה שלפניי מעלה כי לא נקבעה בו כל הלכה חדשה בסוגיית הגישור בהליך הפלילי או בנוגע להתערבות ערכאת הערעור בענישה. כאמור, בית המשפט בחן את העונשים שנגזרו על המבקשים בשים לב לכללים שעניינם התערבות ערכאת הערעור בענישה, וכן בשים לב

לעובדה שהמבקשים הורשעו על פי הודאותיהם במסגרת הסדר טיעון שגובש בהליך גישור. עם זאת, נקבע כי בנסיבות העניין, גזר הדין "מקל עם [המבקשים - י"ע] יתר על המידה, באופן חריג וקיצוני" ומשכך, יש מקום לערכאת הערעור להתערב בו (שם, פסקה 8). עוד נקבע בפסק הדין כי אף שניתן לזקוף לטובת המבקשים, בין היתר, את הודאותיהם במעשים שיוחסו להם, שיקולים כבדי משקל אחרים - לרבות מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירות - מצדיקים להחמיר בעונשם. אשר על כן, קביעות בית המשפט בנושא החמרת עונשם של המבקשים נטועות עמוק בנסיבותיו הפרטניות של המקרה ואינן עולות לכדי הלכה חדשה, לא כל שכן כזו שתצדיק את קיומו של דיון נוסף (ראו והשוו: דנ"פ 4780/24 מלאק נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (16.6.2024); דנ"פ 2784/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (20.5.2021)).

הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, כ"ג אדר תשפ"ה (23 מרץ 2025).

P

יצחק עמית
נשיא